

ผลการวิจัย

รายงานผลการวิจัยเรื่อง "การเผยแพร่ข่าวสารด้านสาธารณสุขฐาน
ด้วยเอกสารเผยแพร่ เรื่องอนามัยครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสาร
เผยแพร่" ได้แบ่งออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสารและไม่
ได้รับแจกเอกสารจำแนกตาม อายุ การศึกษา จำนวนบุตร และฐานะทางเศรษฐกิจ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสาร
เผยแพร่กับผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่ โดยเปรียบเทียบผู้ที่มีอายุ ฐานะ
ทางเศรษฐกิจ การศึกษา จำนวนบุตร และจำนวนครั้งในการอ่านเอกสารเผยแพร่
ต่างกัน
4. ความสัมพันธ์ระหว่างสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสาร
เผยแพร่ กับทัศนคติเกี่ยวกับเอกสารเผยแพร่ทางบ้านเนื้อหา ภาษา รูปเล่ม และ
ประโยชน์
5. ลักษณะของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างจำแนกตามลักษณะ เกี่ยวกับการปฏิบัติ
ทางด้านสุขภาพอนามัยของแม่และเด็ก จำแนกตาม อาชีพ การศึกษา อายุ ฐานะทาง
เศรษฐกิจ และจำนวนบุตร

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง

ตารางที่ 2 อัตราส่วนรอยของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มอายุ

อายุของสตรี	ร้อยละ	จำนวน
ต่ำกว่า 20 ปี	3.5	7
21 - 25 ปี	21.0	42
26 - 30 ปี	23.0	46
31 - 35 ปี	24.5	49
36 - 40 ปี	17.5	35
41 ปี ขึ้นไป	10.5	21
รวม	100.0	200

จากตารางที่ 2 แสดงถึงกลุ่มอายุของสตรีอายุ 15 - 45 ปี ที่สมรสแล้ว มีบุตรและยังอยู่กินกับสามี จำแนกตามอายุปัจจุบันของสตรีผู้นั้น พบว่า สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 24.5 เป็นสตรีอายุ 31 - 35 ปี, ร้อยละ 23 อายุ 26 - 30 ปี, ร้อยละ 21 อายุ 21 - 25 ปี, ร้อยละ 17.5 อายุ 36 - 40 ปี, ร้อยละ 10.5 อายุ 41 - 45 ปี, ร้อยละ 3.5 อายุ 15 - 20 ปี ส่วนอายุปัจจุบันโดยเฉลี่ยของสตรีกลุ่มตัวอย่างนี้คือ 30.42 ปี

ตารางที่ 3 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างและคู่สมรส จำแนกตามอายุแรกสมรส

อายุเมื่อแรกสมรส	สตรี		คู่สมรส	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
ต่ำกว่า 20 ปี	40.0	80	16.0	32
21 - 25 ปี	36.5	73	43.5	87
26 - 30 ปี	19.5	39	26.5	53
31 - 35 ปี	4.0	8	14.0	28
36 - 40 ปี	-	-	-	-
41 ปี ขึ้นไป	-	-	-	-
รวม	100	200	100	200

จากตารางที่ 3 พบว่า สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างส่วนใหญ่สมรสตั้งแต่อายุยังน้อย กล่าวคือ ร้อยละ 40 ของสตรีทั้งหมดมีอายุแรกสมรสอยู่ในระหว่าง 15 - 20 ปี, ร้อยละ 36.5 อายุเมื่อแรกสมรส 21 - 25 ปี, ร้อยละ 19.5 สมรสเมื่ออายุระหว่าง 26 - 30 ปี, และมีเพียงร้อยละ 4 ที่สมรสเมื่ออายุระหว่าง 31 - 35 ปี ส่วนอายุเมื่อแรกสมรสของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างนี้โดยเฉลี่ยประมาณ 20.87 ปี จะเห็นได้ว่าลักษณะนี้คล้ายกับสตรีในเขตชนบททั่ว ๆ ไปที่มีอายุแรกสมรสต่ำ ซึ่งอาจจะ มีปัจจัยด้านการศึกษาและอาชีพเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำมาพิจารณาต่อไป

ตารางที่ 4 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ร้อยละ	จำนวน
ไม่เคยได้รับการศึกษา	0.5	1
ป.1 - ป.4	30.5	61
ป.5 - ป.7	20.5	41
ม.ศ.1 - ม.ศ.3	16.0	32
ม.ศ.4 - ม.ศ.5	10.0	20
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	7.0	14
การศึกษาผู้ใหญ่คานวิชาชีพ	4.5	9
อื่น ๆ	11.0	22
รวม	100	200

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1 - ป.4) ร้อยละ 30.5 รองลงมาคือระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.5 - ป.7) ร้อยละ 20.5 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 16 อื่น ๆ ซึ่งหมายรวมถึงปริญญาตรี ปริญญาโท ปกศ.สูง มีร้อยละ 11

จากตารางข้างต้นนี้ ผู้วิจัยถือว่าระดับการศึกษาต่ำคือผู้ที่มีการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ 7 ลงมา ซึ่งมีร้อยละ 51.5 ของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งหมด

ตารางที่ 5 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ

รายได้/ต่อปี	ร้อยละ	จำนวน
12,000 บาทและน้อยกว่า	13.5	27
12,001 - 30,000	16.5	33
30,001 - 60,000	26.0	52
60,001 - 90,000	24.5	49
90,001 - 120,000	15.0	30
120,001 บาทและมากกว่า	4.5	9
รวม	100	200

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นถึงรายได้ครอบครัวต่อปีของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างโดยมีร้อยละ 26.0 ที่มีรายได้ระดับ 30,001 ถึง 60,000 บาทต่อปี มีร้อยละ 4.5 ที่มีรายได้ตั้งแต่ 120,000 บาทขึ้นไป และมีร้อยละ 13.5 ที่มีรายได้ตั้งแต่ 12,000 บาทลงมา

ผู้วิจัยถือว่าเกณฑ์เฉลี่ยของรายได้ของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างคือ 60,000 บาท ดังนั้น ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจึงมีร้อยละ 56. และมีผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงมีร้อยละ 44

ตารางที่ 6 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างและคุณสมบัติ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	สตรี		คุณสมบัติ	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
แม่บ้าน	23.0	46	-	-
ทำนา	18.5	37	16.0	32
ทำสวน, ทำไร่	2.5	5	4.5	9
ค้าขาย	19.0	38	7.0	14
รับจ้าง(ช่างฝีมือ, กรรมกร)	10.5	21	22.0	44
รับจ้าง(รัฐวิสาหกิจ, บริษัท โรงงาน)	14.5	29	26.5	53
รับราชการ	12.0	24	24.0	48
รวม	100	200	100	200

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานนอกบ้านคือมีร้อยละ 23.0, รองลงมาคืออาชีพเกษตรกร ร้อยละ 21.0, ค้าขายร้อยละ 19, อาชีพรับจ้าง ทำงานในโรงงาน บริษัทเอกชน รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 14.5, รับราชการ มีร้อยละ 12 ส่วนอาชีพหลักของคุณสมบัติของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างพบวาร์้อยละ 26.5 ทำงานในโรงงาน บริษัทเอกชน รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 24 รับราชการ ร้อยละ 22 ทำงานรับจ้าง เช่น ช่างปูน ช่างไม้ เป็นกรรมกรและงานทั่ว ๆ ไป.

ตารางที่ 7 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามจำนวน บุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน

จำนวนบุตร	ร้อยละ	จำนวน
1 คน	13.5	27
2 คน	22.0	44
3 คน	26.0	52
4 คน	24.5	49
5 คน	7.5	15
6 คน	6.5	13
รวม	100	200

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุตร 3 คน ร้อยละ 26 บุตร 4 คน ร้อยละ 24.5 บุตร 2 คน ร้อยละ 22 บุตร 1 คน ร้อยละ 13.5 บุตร 5 คน ร้อยละ 7.5 และบุตร 6 คน ร้อยละ 6.5

การที่มารคามีจำนวนบุตรมาก - น้อยต่างกันนี้ ทำให้มีผลต่อการปฏิบัติ ทางด้านสุขภาพอนามัยของผู้เป็นมารดาและบุตรด้วย ซึ่งจะนำมาพิจารณาต่อไป

ตารางที่ 8 ประวัติการตั้งครรภ์ของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มอายุ

อายุ	จำนวนสตรี	ครั้งการตั้งครรภ์		เด็กเกิดรอดปัจจุบันมีชีวิต		เด็กเกิดรอดปัจจุบันตาย		แท้ง		เด็กตายคลอด	
		จำนวน	ค่าเฉลี่ย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย
15 - 20 ปี	7	9	1.29	8	1.14	-	-	1	0.14	-	-
21 - 25 ปี	42	81	1.93	78	1.86	1	0.02	2	0.05	-	-
26 - 30 ปี	46	114	2.48	106	2.30	4	0.09	3	0.07	1	0.02
31 - 35 ปี	49	197	4.02	179	3.65	7	0.14	8	0.16	3	0.06
36 - 40 ปี	35	171	4.89	131	4.31	12	0.34	6	0.17	2	0.06
41 - 45 ปี	21	123	5.86	98	4.67	9	0.43	12	0.57	4	0.19
รวมเฉลี่ย	200	695	3.48	620	3.10	33	0.17	32	0.16	10	0.05

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำนวน 200 ราย มีจำนวนบุตรที่ปัจจุบันมีชีวิตอยู่ตั้งแต่ 1 ถึง 6 คน รวมทั้งสิ้น 620 คน แต่จำนวนครั้งการตั้งครรภ์มี 695 ครั้ง ซึ่งในจำนวนที่แตกต่างกันนี้ เป็นเพราะเด็กเกิดรอด ปัจจุบันตาย 33 คน แท้ง 32 คน และเด็กตายคลอด 10 คน โดยจำแนกตามอายุได้คือ สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่เป็นมารดาในวัยตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป มีจำนวนบุตรเกิดรอดปัจจุบันตายมากกว่าค่าเฉลี่ยของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งหมด กล่าวคือ วัย 36 - 40 ปี มีค่าเฉลี่ย 0.34 และวัย 41 - 45 ปี มีค่าเฉลี่ย 0.43 ซึ่งค่าเฉลี่ยทั้งหมดคือ 0.17 สำหรับการแท้ง สตรีที่อยู่ระหว่าง 41 - 45 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าวัยอื่นคือ 0.57 รองลงมาคือวัย 36 - 40 ปี มีค่าเฉลี่ย 0.34 และวัย 31 - 35 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.16 ซึ่งเท่ากับค่าเฉลี่ยของการแท้งของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งหมด

สำหรับเด็กตายคลอด ปรากฏว่า สตรีในวัย 31 - 35 ปี และ 36 - 40 ปี มีค่าเฉลี่ยเด็กตายคลอดเท่ากับ 0.06 และในวัย 41 - 45 ปี มีค่าเฉลี่ย 0.19 ซึ่งค่าเฉลี่ยของสตรีทั้งหมดเท่ากับ 0.05

ดังนั้น จากข้อมูลที่ได้อ้างกล่าวแสดงให้เห็นว่า สตรีในวัยตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป ควรที่จะเข้าใจในปัญหาสุขภาพของการมีบุตรมากเกินไปหรือดีเกินไป จากรายงานของ Williams และ Jelliffe¹ ได้กล่าวถึง การดูแลสุขภาพอนามัยของมารดาและบุตรว่ามารดาซึ่งไม่เข้าใจในการดูแลสุขภาพนั้นผลที่ตามมาคือ การเจ็บป่วยและการขาดสารอาหารซึ่งพบโดยอ้อมว่ามีส่วนทำให้สูญเสียบุตรและดาบุตรตายก็จะพบว่ามารดาตั้งครรภ์อีกในเวลาไม่นานนัก ซึ่งจะนำไปสู่สุขภาพที่ทรุดโทรมเหนื่อยอ่อน และอัตราการตายและเจ็บป่วยของมารดาก็สูงขึ้นด้วย

¹ Cicely D. Williams and Derrice B. Jelliffe, "The Reasons for Mother and Child Health Services," Mother and Child Health: Delivering Services. (London: Oxford University Press, 1972), p.24.

ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสาร และไม่ได้รับแจกเอกสาร จำแนกตามอายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา และ จำนวนบุตร

ตารางที่ 9 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสาร และไม่ได้รับแจกเอกสาร จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวนสตรีที่ได้รับแจกเอกสาร เผยแพร่	จำนวนสตรีที่ไม่ได้รับแจกเอกสาร เผยแพร่
15 - 20 ปี	3	4
21 - 25 ปี	20	22
26 - 30 ปี	22	23
31 - 35 ปี	26	24
36 - 40 ปี	18	17
41 - 45 ปี	11	10
รวม	100	100

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า สตรีที่อยู่ในกลุ่มทดลองคือได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีค่าเฉลี่ยอายุคือ 30.07 ปี ส่วนสตรีที่อยู่ในกลุ่มควบคุมคือไม่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีค่าเฉลี่ยอายุคือ 30.76 ปี

ส่วนสตรีที่ได้รับแจกเอกสารที่อยู่ในเกณฑ์อายุน้อยคือต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยคือ 30 ปี มีอยู่ร้อยละ 45 และผู้มีอายุมากกว่าเกณฑ์เฉลี่ย มีร้อยละ 55

ตารางที่ 10 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่และไม่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ

รายได้/ต่อปี	จำนวนสตรีที่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่	จำนวนสตรีที่ไม่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่
12,000 บาท และน้อยกว่า	17	10
12,001 - 30,000 บาท	21	12
30,001 - 60,000 บาท	23	29
60,001 - 90,000 บาท	24	25
90,001 - 120,000 บาท	12	18
120,001 บาท และมากกว่า	3	6
รวม	100	100

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ และไม่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ ส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจระหว่าง 60,001 - 90,000 บาท ซึ่งเกณฑ์เฉลี่ยในการแบ่งฐานะทางเศรษฐกิจสูง - ต่ำ ของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างในกลุ่มที่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ คือ 60,000 บาท.

ดังนั้น สตรีที่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ที่อยู่ในเกณฑ์ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีร้อยละ 61 และผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงมีร้อยละ 39.

ตารางที่ 11 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ ได้รับแจกเอกสาร
เผยแพร่ และไม่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวนสตรีที่ได้รับแจก เอกสารเผยแพร่	จำนวนสตรีที่ไม่ได้รับ แจกเอกสารเผยแพร่
ไม่เคยได้รับการศึกษา	-	1
ป.1 - ป.4	34	27
ป.5 - ป.7	21	20
ม.ศ.1 - ม.ศ.3	15	17
ม.ศ.4 - ม.ศ.5	6	14
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	8	6
การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น	4	5
อื่น ๆ	12	10
รวม	100	100

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า จำนวนสตรีทั้งที่ได้รับแจกเอกสาร
เผยแพร่และไม่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ ส่วนใหญ่ต่างก็มีการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถม
ปีที่ 7 ลงมา

ส่วนการศึกษาคำ - สูงนั้น ผู้วิจัยถือว่า ตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ 7 ลงมาเป็น
การศึกษาคำ และตั้งแต่ชั้น ม.ศ.1 ขึ้นไปเป็นการศึกษาสูงรวมทั้งการศึกษามัธยม
ต้นวิชาชีพและอื่น ๆ ซึ่งหมายถึงระดับปริญญาตรี - โท และ ปกศ. ซึ่งสตรีที่ได้รับ
แจกเอกสารเผยแพร่ที่มีการศึกษาคำมี ร้อยละ 55 และผู้ที่มีการศึกษาสูง มีร้อยละ

ตารางที่ 12 อัตราร้อยของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสาร
เผยแพร่ และไม่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ จำแนกตามจำนวนบุตร

จำนวนบุตร	จำนวนสตรีที่ได้รับแจก เอกสารเผยแพร่	จำนวนสตรีที่ไม่ได้รับ แจกเอกสารเผยแพร่
1 คน	15	12
2 คน	23	21
3 คน	25	27
4 คน	21	28
5 คน	7	8
6 คน	9	4
รวม	100	100

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า จำนวนสตรีที่ได้รับแจกเอกสาร
เผยแพร่ ส่วนใหญ่มีจำนวนบุตร 3 คน ส่วนสตรีที่ไม่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ส่วน
ใหญ่มีจำนวนบุตร 4 คน ซึ่งมีอัตราส่วนใกล้เคียงกัน

ส่วนค่าเฉลี่ยของจำนวนบุตรของสตรีที่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่คือ 3 คน
ดังนั้น สตรีที่อยู่ในเกณฑ์มีบุตรน้อยมีร้อยละ 63 และผู้ที่มิบุตรมาก มีร้อยละ 37.

ตารางที่ 13 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ และไม่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ในการสอบ Pre-test และ Post-test

ระดับคะแนน	Pre-test		Post-test	
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
15 - 19	18	13	-	18
20 - 24	51	57	13	60
25 - 29	24	21	44	16
30 - 34	7	9	36	6
35 - 39	-	-	7	-
รวม	100	100	100	100
$\bar{x}$	22.70	22.16	28.87	23.08

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า ในการทดสอบ Pre-test ทั้ง 2 กลุ่ม ได้คะแนนไม่แตกต่างกันเท่าไรนักคือ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับช่วงคะแนน 20 - 24 แต่เมื่อทำ Post-test โดยกลุ่มทดลองได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ให้อ่าน ระดับคะแนนของกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะไต่คะแนนในช่วง 25 - 29 ส่วนกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่คะแนนส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในระดับเดิมคือ 20 - 24

ดังนั้น การให้อ่านเอกสารเผยแพร่จึงมีผลต่อคะแนนในการทดสอบ Post-test ซึ่งจะนำมาวิเคราะห์ในเชิงสถิติในตารางที่ 14.

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างผู้ที่ได้รับแจกเอกสารและผู้ที่
ไม่ได้รับแจกเอกสาร

สตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง	จำนวน	$\bar{x}$	SD	t
ผู้ได้รับแจกเอกสาร เฉยแพร่	100	28.87	3.66	11.58*
ผู้ไม่ได้รับแจกเอกสาร เฉยแพร่	100	23.08	3.52	
รวม	200			

จากตารางที่ 14 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างผู้ได้รับแจกเอกสาร
เฉยแพร่และผู้ไม่ได้รับแจกเอกสาร เฉยแพร่ ผลปรากฏว่าผู้ได้รับแจกเอกสาร เฉยแพร่
ได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้ไม่ได้รับแจกเอกสาร เฉยแพร่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
.05

ผลการทดสอบนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อที่ 1 คือ ผู้ได้รับแจก
เอกสาร เฉยแพร่จะได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับแจก.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสาร
เผยแพร่ กับผลสัมฤทธิ์จากการอ่านเอกสารเผยแพร่ วัดจากแบบทดสอบครั้งหลัง
(Post-test) โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสาร เผยแพร่ระหว่างผู้
มีระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ จำนวนบุตร อายุ และความบ่อยครั้งในการ
อ่านต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์	ป.1 - 4	ป.5 - 7	รวม	ม.ศ. 1-3	ม.ศ. 4-5	ประกาศ นียบัตร วิชาชีพ	การศึกษา ผู้ใหญ่	อื่น ๆ	รวม	รวมทั้งสิ้น
21 - 26	9.86 (22)	6.09 (4)	(89.50) 26	4.35 (2)	1.74 (-)	2.32 (-)	1.16 (1)	3.48 (-)	(10.50) 3	(100) 29
27 - 32	18.02 (11)	11.13 (15)	(49.06) 26	7.95 (10)	3.18 (4)	4.24 (5)	2.12 (3)	6.36 (5)	(50.94) 27	(100) 53
33 - 38	6.12 (1)	3.78 (2)	(16.67) 3	2.7 (3)	1.08 (2)	1.44 (3)	.72 (-)	2.16 (7)	(83.33) 15	(100) 18
รวม	34	21	55	15	6	8	4	12	45	100

$$\chi^2 = 49.3027 \quad \text{มี } df = 12 \quad p = 0.05$$

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่แตกต่างกันระหว่างผู้ที่มีการศึกษา

ต่างกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่ระหว่าง
ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงและกำรศึกษาค่ำ

ระดับการศึกษา	จำนวน	$\bar{x}$	SD	t
ป.7 และต่ำกว่ำ	55	27.25	3.27	5.61 *
ม.ศ.1 และสูงกว่ำ	45	30.84	3.13	
รวม	100			

จากตารางที่ 16 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผล
สัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่ของกลุ่มที่มีการศึกษาสูงและกลุ่มที่มีการศึกษาค่ำ
ผลปรากฏว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงได้รับผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่เพิ่มขึ้น
กว่าผู้ที่มีการศึกษาค่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ผลการทดสอบนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อที่ 2 คือ ผู้ที่มีระดับ
การศึกษาสูง จะได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาค่ำ.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่ จำแนกตามระดับฐานะทางเศรษฐกิจ

ผลสัมฤทธิ์	12,000 บาทและ น้อยกว่า	12,001 - 30,000	30,001 - 60,000	รวม	60,001 - 90,000	90,001 - 120,000	120,001 บาทและ มากกว่า	รวม	รวม ทั้งสิ้น
21 - 26	4.93 (12)	6.09 (1)	6.67 (4)	(58.62) 17	6.96 (4)	3.48 (6)	.87 (2)	(41.38) 12	(100) 29
27 - 32	9.01 (3)	11.13 (16)	12.19 (14)	(62.26) 33	12.72 (16)	6.36 (3)	1.59 (1)	(37.74) 20	(100) 53
33 - 38	3.06 (2)	3.78 (4)	4.14 (5)	(61.11) 11	4.32 (4)	2.16 (3)	.54 (-)	(38.89) 7	(100) 18
รวม	17	21	23	61	24	12	3	39	100

$$\chi^2 = 30.7107$$

$$\text{มี } df = 10$$

$$p = 0.05$$

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่แตกต่างกันระหว่างผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจ
ต่างกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่ระหว่าง
ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง และฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

ฐานะทางเศรษฐกิจ	จำนวน	$\bar{x}$	SD	t.
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ	61	28.11	3.51	* 2.66
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง	39	30.05	3.61	
รวม	100			

จากตารางที่ 18 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผล
สัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่ของกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง และกลุ่มที่มี
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ผลปรากฏว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงได้รับผลสัมฤทธิ์จาก
การให้เอกสารเผยแพร่เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำอย่างมีนัยสำคัญที่
ระดับ .05

ผลการทดสอบนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อที่ 3 คือ ผู้ที่มีฐานะ
ทางเศรษฐกิจสูงจะได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสาร เผยแพร่ จำแนกตามจำนวนบุตร

ผลสัมฤทธิ์	1 คน	2 คน	3 คน	รวม	4 คน	5 คน	6 คน	รวม	รวมทั้งสิ้น
21 - 26	4.35 (4)	6.67 (4)	7.25 (3)	(37.93) 11	6.09 (8)	2.03 (5)	2.61 (5)	(62.07) 18	(100) 29
27 - 32	7.95 (6)	12.19 (12)	13.25 (16)	(64.15) 34	11.13 (13)	3.71 (2)	4.77 (4)	(35.85) 19	(100) 53
33 - 38	2.7 (5)	4.14 (7)	4.5 (6)	(100.0) 18	3.78 (-)	1.26 (-)	1.62 (-)	- -	(100) 18
รวม	15	23	25	63	21	7	9	37	100

$$\chi^2 = 24.0949 \quad \text{มี } df = 10 \quad p = 0.05$$

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสาร เผยแพร่ แตกต่างกันระหว่างผู้มีจำนวนบุตรต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่ระหว่าง
ผู้มีจำนวนบุตรมากและจำนวนบุตรน้อย

สตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง	จำนวน	x	SD	t
ผู้มีจำนวนบุตรน้อย	63	30.13	3.46	5.23*
ผู้มีจำนวนบุตรมาก	37	26.73	2.95	
รวม	100			

จากตารางที่ 20 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์
จากการให้เอกสารเผยแพร่ของกลุ่มที่มีจำนวนบุตรน้อยและกลุ่มที่มีจำนวนบุตรมาก ผล
ปรากฏว่า ผู้มีจำนวนบุตรน้อยได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้มีจำนวนบุตรมากอย่างมี
นัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการทดสอบนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อ 4 คือ ผู้ที่มีจำนวนบุตร
น้อย จะได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้มีจำนวนบุตรมาก.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่ จำแนกตามอายุ

ผลสัมฤทธิ์	16-20	21-25	26-30	รวม	31-35	36-40	41-45	รวม	รวมทั้งสิ้น
21 - 26	.87 (3)	5.8 (4)	6.38 (2)	(31.03) 9	7.54 (5)	5.22 (8)	3.19 (7)	(68.97) 20	(100) 29
27 - 32	1.59 (-)	10.6 (10)	11.66 (14)	(45.28) 24	13.78 (18)	9.54 (8)	5.83 (3)	(54.72) 29	(100) 53
33 - 38	.54 (-)	3.6 (6)	3.96 (6)	(66.67) 12	4.68 (3)	3.24 (2)	1.98 (1)	(33.33) 6	(100) 18
รวม	3	20	22	45	26	18	11	55	100

$$\chi^2 = 25.4289$$

$$\text{มี } df = 10 \quad p = 0.05$$

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่แตกต่างกันระหว่างผู้ที่มีอายุแตกต่างกัน

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่ระหว่าง
ผู้ที่มีอายุมากและอายุน้อย.

สตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง	จำนวน	$\bar{x}$	SD	t
ผู้ที่มีอายุน้อย	45	30.16	3.67	9.36 [*]
ผู้ที่มีอายุมาก	55	27.82	3.32	
รวม	100			

จากตารางที่ 22 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์
จากการให้เอกสารเผยแพร่ของกลุ่มที่มีอายุน้อยและอายุมาก ผลปรากฏว่าผู้ที่มีอายุ
น้อยได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้ที่มีอายุ มากอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการทดสอบนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อ 5 คือ ผู้ที่มีอายุน้อย
จะได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้ที่มีอายุมาก.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งการอ่านเอกสารเผยแพร่ และผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสาร เผยแพร่

สตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง	จำนวน	$\bar{x}$	SD	
ผู้ที่อ่านเอกสาร เผยแพร่ บ่อยครั้ง	25	32.04	2.56	
ผู้ที่อ่านเอกสาร เผยแพร่ น้อยครั้ง	75	27.77	3.38	
รวม	100			
แหล่งความแปรปรวน	d.f.	S.S.	M.S.	F
ระหว่างกลุ่ม	4	500.95	125.24	14.12*
ภายในกลุ่ม	95	842.49	8.87	
รวม	99	1343.44		

จากตารางที่ 23 จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสาร เผยแพร่ของผู้ที่อ่านเอกสาร เผยแพร่จำนวนครั้งต่างกัน ปรากฏว่าผู้ที่อ่านเอกสาร เผยแพร่จำนวนครั้งต่างกันจะได้ผลสัมฤทธิ์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากการให้ออกสาร เผยแพร่ระหว่าง
ผู้อ่านเอกสารเผยแพร่น้อยครั้งและน้อยครั้ง

กลุ่ม	ค่าเฉลี่ย จำนวน	x_1 27.44 41	x_2 29.14 28	x_3 31.88 17	x_4 32.38 8	x_0 23.67 6	รวม 100
x_1		-	-1.70	-4.44*	-4.94*	3.77	
x_2			-	-2.74	-3.24	5.47*	
x_3				-	-0.50	8.21*	
x_4					-	8.71*	

* มีนัยสำคัญระดับ .05

จากตารางที่ 24 นี้ แสดงให้เห็นว่าผู้อ่านเอกสารเผยแพร่น้อยครั้งได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้อ่านเอกสารเผยแพร่น้อยครั้ง โดยผู้อ่านเอกสารเผยแพร่น้อยครั้ง 3 - 4 ครั้ง ได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นมากกว่า ผู้อ่านเอกสารเผยแพร่ 1 - 2 ครั้ง และไม่ได้อ่านเลย ส่วนผู้อ่านเอกสารเผยแพร่ 1 ครั้ง และผู้ที่ไม่ได้อ่านเลย ไม่ปรากฏว่าได้รับผลสัมฤทธิ์แตกต่างกัน

ผลการทดสอบนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อ 6 คือ ผู้อ่านเอกสารเผยแพร่น้อยครั้งจะได้รับผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นมากกว่าผู้อ่านเอกสารเผยแพร่น้อยครั้ง

หมายเหตุ รายละเอียด อยู่ในภาคผนวก ข. (หน้า 108.)

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสาร
เผยแพร่กับทัศนคติเกี่ยวกับเอกสารเผยแพร่ทางด้านเนื้อหา ภาษา รูปเล่ม และ
ประโยชน์ที่ได้รับ

ตารางที่ 25 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสาร
เผยแพร่ จำแนกตามทัศนคติด้านภาษาที่ใช้ในเอกสารเผยแพร่

ด้านภาษาที่ใช้	ไม่มีปัญหา	ควรแก้ไข	รวม
ใช้คำศัพท์ยาก	88	12	100
ใช้ถ้อยคำวกวน สับสน	94	6	100
ใช้สำนวนความที่ไม่เข้าใจ	98	2	100

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่า สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างร้อยละ 12 ต้อง
การให้แก้ไขด้านคำศัพท์ ร้อยละ 6 เห็นว่าใช้ถ้อยคำวกวน สับสน และร้อยละ 2
เห็นว่าควรแก้ไขสำนวนความที่ไม่เข้าใจ

ดังนั้น การสื่อสารโดยใช้เอกสารเผยแพร่จึงต้องระวังด้านภาษาที่ใช้
ถ้าผู้อ่านแล้วไม่เข้าใจก็ย่อมไม่เกิดสัมฤทธิ์ผลสมตามเจตนาในการเผยแพร่ความรู้
ได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ก. อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ จำแนกตามทัศนคติค้านเนื้อหาในเอกสารเผยแพร่

ค้านเนื้อหาสาระ	จ	ควรแก้ไข	รวม
เรียงลำดับความสำคัญ	95	5	100
คำอธิบายมีเหตุผล	92	8	100

ตารางที่ 26 ข. จำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการเสนอเนื้อหาในเอกสารเผยแพร่ทางช่องทางต่าง ๆ

ค้านเนื้อหาสาระ	ควรมี	ไม่ควรมี	รวม
การเสนอทศรูป	78	22	100
การเสนอเนื้อหา 2 คำน	82	18	100
การยกตัวอย่าง	95	5	100
การใช้เนื้อหาที่เร้าความหวาดกลัว	32	68	100

จากตารางที่ 26 ก แสดงให้เห็นถึงทัศนคติทางด้านการเสนอเนื้อหาสาระในเอกสารเผยแพร่ซึ่งสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างได้รับแจก โดยมีสตรีร้อยละ 95 เห็นว่าการจัดเนื้อหาในเอกสารที่อ่านได้เรียงไปตามลำดับความสำคัญดีแล้ว และสตรีร้อยละ 92 เห็นว่าคำอธิบายในเนื้อหา มีเหตุผลดี น่าเชื่อถือ

จากตารางที่ 26 ข แสดงให้เห็นถึงทัศนคติของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ในช่องทางต่าง ๆ คือ ร้อยละ 78 เห็นว่าควรเสนอทศรูปร้อยละ 82 เห็นว่าควรเสนอเนื้อหาทั้งค่านีค่านเสีย ร้อยละ 95 เห็นว่าควรยกตัวอย่างประกอบและร้อยละ 68 เห็นว่าไม่ควรเสนอเนื้อหาที่เร้าความหวาดกลัว.

ตารางที่ 27 อัตราร้อยละของสตรีที่ตกเป็นท้าวอย่าง จำแนกตาม
ทัศนคติค่านิยมของเอกสารเผยแพร่

ค่านิยม	คือ	ควรแก้ไข	รวม
ลักษณะรูปเล่ม	100	-	100
จำนวนหน้า	88	12	100
หน้าปก	93	7	100

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่าลักษณะทางค่านิยมของเอกสาร
เผยแพร่ซึ่งมีขนาด 7 นิ้ว คูณ 5 นิ้ว (Pocket Book) เป็นขนาดที่พอเหมาะ
ส่วนจำนวนหน้านั้นเมื่อเสนอให้แก้ไข ร้อยละ 12, หน้าปกควรแก้ไข ร้อยละ 7.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง ที่เสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงเอกสารเผยแพร่ในคานคาง ๆ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. ให้มีรูปภาพประกอบในเล่ม	18
2. เพิ่มจำนวนหน้าให้มากขึ้นในเรื่องเกี่ยวกับการเลี้ยงเด็กในวัยทารก	8
3. เพิ่มคำแนะนำในการปฏิบัติตนเมื่อป่วยเป็นโรคต่าง ๆ (ความรู้เฉพาะสตรี)	6
4. เปลี่ยนหน้าปกเป็นรูปสตรี, รูปเด็ก	5
5. ให้มีการสรุปท้ายเล่ม	8
6. ควรบอกที่มาหรือใครเป็นผู้เขียนควย	3
7. เน้นส่วนที่สำคัญให้เด่นชัดขึ้น	2
8. เพิ่มความรู้เกี่ยวกับโรคเด็ก	2
9. ดีแล้ว - ไม่มีข้อเสนอแนะ	51
รวม	100

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 18 ต้องการให้มีรูปภาพประกอบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจะช่วยดึงดูดความสนใจได้ดียิ่งขึ้น เพราะผู้อ่านที่มีระดับการศึกษาต่ำ อาจจะอ่านไม่ละเอียดหรือมีปัญหาในการอ่าน ถ้ามีรูปภาพก็จะช่วยในการทำความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ ก็เป็นไปตามความสนใจของแต่ละบุคคล แต่ที่น่าสนใจคือ ให้มีการสรุปท้ายเล่มควย จำนวนร้อยละ 8 ซึ่งอาจจะเป็นเพราะอ่านไม่เข้าใจ อ่านแล้วจับประเด็นไม่ได้หรือไม่มีเวลาอ่าน ดังนั้นการมีสรุปไว้ตอนท้ายจะช่วยประหยัดเวลาและทำให้ได้เน้นส่วนที่สำคัญให้เด่นชัดขึ้น ซึ่งจะทำให้ประสิทธิภาพในการเผยแพร่ความรู้เพิ่มมากขึ้นได้ และมีสตรีร้อยละ 3 ให้ออกว่าใครเขียน อ้างตำราจากที่ไหนซึ่งแสดงว่าผู้อ่านต้องการรู้ เพื่อประกอบกับการตัดสินใจของตนเองว่าจะเห็นควยหรือไม่ ซึ่งนับว่าเป็นความคิดเห็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง

ตารางที่ 29 อัตราร้อยของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตาม
ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านเอกสารเผยแพร่

ประโยชน์ที่ได้รับ	ร้อยละ	จำนวน
1. ให้ความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น	27	40
2. ให้ทัศนคติใหม่ ๆ ในการปฏิบัติตนและการเลี้ยงดูเด็ก	25	37
3. คิดว่าจะนำไปปฏิบัติต่อไป	27	40
4. ทั้ง 3 ข้อข้างต้น	21	31
รวม	100	148*

(* คอลมได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่า สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่ได้รับแจกเอกสารเผยแพร่ต่างก็มีความเห็นว่าอ่านแล้วได้ประโยชน์ต่าง ๆ กันไป และมีร้อยละ 31 ที่เห็นว่ามีประโยชน์ทั้ง 3 ด้านคือ ให้ความรู้ ให้ทัศนคติใหม่ และนำไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการสื่อสาร

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลนี้คงค้างถึงข้อเท็จจริงอื่นประกอบด้วย เพราะโดยมารยาทของคนไทยแล้ว ส่วนใหญ่จะถนอมน้ำใจกัน เมื่อมีการสื่อสารแบบเผชิญหน้าจึงตอบไปเพื่อมิให้ผู้สัมภาษณ์เสียใจก็เป็นได้

ตารางที่ 30 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างจำแนกตามผู้ที่เคยอ่านและไม่เคยอ่านเอกสารเผยแพร่ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขและระดับการศึกษาของสตรีผู้นั้น

ระดับการศึกษา	เคย	ร้อยละ	ไม่เคย	ร้อยละ	รวม
ไม่เคยได้รับการศึกษา	-	-	1	1.3	1
ป.1 - ป.4	27	22.1	34	43.6	61
ป.5 - ป.7	31	25.4	10	12.8	41
ม.ศ.1 - ม.ศ.3	24	19.7	8	10.3	32
ม.ศ.4 - ม.ศ.5	15	12.3	5	6.4	20
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	10	8.2	4	5.1	14
การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น	5	4.1	4	5.1	9
อื่น ๆ	10	8.2	12	15.4	22
รวม	122	61.0	78	39.0	200

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่า สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างร้อยละ 61 เคยอ่านเอกสารเผยแพร่ ซึ่งในจำนวนนี้ สตรีที่อยู่ในระดับการศึกษา ป.5 - ป.7 อ่านเอกสารเผยแพร่มากที่สุด รองลงมาคือระดับ ป.1 - ป.4 แต่ในขณะที่เดียวกัน สตรีในระดับ ป.1 - ป.4 ก็ไม่เคยอ่านเอกสารเผยแพร่มากที่สุดคือ ร้อยละ 43.6 จากจำนวนสตรีที่ไม่เคยอ่านเลย

ตารางที่ 31 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างจำแนกตามผู้ที่เคย
อ่านเอกสารเผยแพร่ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขและเรื่องที่เคยอ่าน

ชื่อเรื่อง	เคยอ่าน	ร้อยละ	ไม่เคย	ร้อยละ
วางแผนครอบครัว	92	38.8	16	3.1
การป้องกันโรค	31	13.0	77	14.8
ความรู้เฉพาะสตรี	24	10.2	84	16.2
ความรู้เรื่องเด็ก	52	21.9	56	10.8
สุขภาพและอนามัย- สิ่งแวดล้อม	18	7.6	90	17.3
โทษของยาเสพติด	12	5.1	96	18.5
การบำรุงรักษาฟัน	8	3.4	100	19.3
รวม	237 *	100	519 *	100

(* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่าสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่เคยอ่านเอกสาร
เผยแพร่ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขนั้นส่วนใหญ่อ่านเรื่องวางแผนครอบครัว
ร้อยละ 38.8 รองลงมาคือความรู้เรื่องเด็ก และการป้องกันโรค ส่วนเรื่องที่ไม่
เคยอ่านมากที่สุดคือการบำรุงรักษาฟัน ร้อยละ 19.3 รองลงมาคือโทษของยาเสพติด
สุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 32 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารเผยแพร่ที่เคยอ่าน

ความคิดเห็น กันต่าง ๆ	ดี		พอใช้		ควรแก้ไข		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ภาษาที่ใช้	95	77.9	22	18.0	5	4.1	122
รูปเล่ม	106	86.9	14	11.5	2	1.6	122
เนื้อหา	88	72.1	24	19.7	10	8.2	122
ประโยชน์ที่ได้รับ	85	69.7	37	30.3	-	-	122

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่า สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่เคยอ่านเอกสารเผยแพร่ของกรมอนามัย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เอกสารดังกล่าวใช้ภาษาที่อ่านแล้วรู้เรื่อง ร้อยละ 77.9 รูปเล่มดีร้อยละ 86.9 เนื้อหาดีร้อยละ 72.1 และประโยชน์ที่ได้รับดีร้อยละ 69.7 ซึ่งทั้งนี้จากจำนวนสตรีที่เคยอ่านเอกสารเผยแพร่ที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งหมด 122 คน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามความต้องการอ่านเอกสารเผยแพร่ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

สตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง	ร้อยละ	จำนวน
ต้องการอ่านเอกสารเผยแพร่	46.5	93
ไม่ต้องการอ่าน	27.0	54
ไม่ตอบ, ไม่แน่ใจ	26.5	53
รวม	100	200

ตารางที่ 34 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างจำแนกตามประเภทของเอกสารเผยแพร่ที่ต้องการอ่าน

ประเภทของเอกสารเผยแพร่	ร้อยละ	จำนวน
วางแผนครอบครัว	21.5	41
สุขภาพเด็ก	11.5	22
การป้องกันโรคต่าง ๆ	32.5	62
การเลี้ยงบุตรในวัยรุ่น	5.2	10
ความรู้เรื่องเด็ก	12.6	24
ความรู้เฉพาะสตรี	16.7	32
รวม	100	191 *

จากตารางที่ 33 และ 34 จะเห็นได้ว่าสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างร้อยละ 46.5 ต้องการอ่านเอกสารเผยแพร่ และเรื่องที่ต้องการอ่านเรียงตามลำดับคือการป้องกันโรคต่าง ๆ, วางแผนครอบครัว, ความรู้เฉพาะสตรี, ความรู้เรื่องเด็ก, สุขภาพเด็ก และการเลี้ยงบุตรในวัยรุ่น.

(* ตอบได้มากกว่า 1 ประเภท)

ตอนที่ 5 ลักษณะของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติด้านสุขภาพอนามัยของแม่และเด็ก จำแนกตาม อาชีพ การศึกษา อายุ จำนวนบุตร และฐานะทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 35 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่เคยไปรับและไม่เคยไปรับบริการตรวจรักษาจากสถานบริการ สาธารณสุขของรัฐบาล จำแนกตามระดับรายได้ของครอบครัว

ระดับรายได้(บาท/ต่อปี)	การไปรับบริการ				รวม
	เคย	ร้อยละ	ไม่เคย	ร้อยละ	
12,000 บาทและน้อยกว่า	27	19.0	-		27
12,001 - 30,000 บาท	30	21.1	3	5.2	33
30,001 - 60,000 บาท	34	23.9	18	31.0	52
60,001 - 90,000 บาท	28	19.8	21	36.2	49
90,001 - 120,000 บาท	18	12.7	12	20.7	30
120,001 บาทและมากกว่า	5	3.5	4	6.9	9
รวม	142	100	58	100	200

จากตารางที่ 35 แสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่ของสตรีที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะไปใช้บริการสาธารณสุขของรัฐบาล ส่วนผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่สูงจะไปใช้บริการสาธารณสุขของรัฐบาลน้อยลง อาจจะเป็นเพราะไปใช้บริการของเอกชนเช่น คลินิกแพทย์ก็ได้ จะเห็นได้ว่า ระดับฐานะทางเศรษฐกิจก็เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการไปรับบริการตรวจรักษาจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาล

ตารางที่ 36 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่เคยไปรับและไม่เคยไปรับบริการตรวจรักษาจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาลจำแนกตามระดับชั้นการศึกษา

ระดับชั้นการศึกษา	การไปรับบริการ				รวม
	เคย	ร้อยละ	ไม่เคย	ร้อยละ	
ป.1 - ป.4	54	38.1	8	13.8	62
ป.5 - ป.7	34	23.9	7	12.1	41
ม.ศ.1 - ม.ศ.3	20	14.1	12	20.7	32
ม.ศ.4 - ม.ศ.5	10	7.1	10	17.2	20
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	9	6.3	5	8.6	14
การศึกษานอกระบบวิชาชีพ	8	5.6	1	1.7	9
อื่น ๆ (ระดับปริญญา)	7	4.9	15	25.9	22
รวม	142	100	58	100	200

จากตารางที่ 36 จะเห็นได้ว่า สตรีส่วนใหญ่ที่เคยไปรับบริการตรวจรักษาจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาลจะเป็นสตรีที่มีการศึกษา ระดับ ป.1 - ป.4 กล่าวคือ ร้อยละ 38.1 รองลงมาคือ ร้อยละ 23.9 มีการศึกษาระดับ ป.5 - ป.7 ส่วนผู้มีการศึกษาระดับปริญญาที่มีส่วนน้อยคือ ร้อยละ 4.9 ของสตรีที่เคยไปรับบริการตรวจรักษาของรัฐบาล ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งต่อการไปรับบริการสาธารณสุขของรัฐบาลด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 37 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่เคยไปรับและไม่
เคยไปรับบริการตรวจรักษาจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาล จำแนกตามอายุ

อายุ	การไปรับบริการ				รวม
	เคย	ร้อยละ	ไม่เคย	ร้อยละ	
15 - 20 ปี	7	4.9	-	-	7
21 - 25 ปี	26	18.3	16	27.6	42
26 - 30 ปี	28	19.7	18	31.0	46
31 - 35 ปี	37	26.1	12	20.7	49
36 - 40 ปี	27	19.0	8	13.8	35
41 - 45 ปี	17	12.0	4	6.9	21
รวม	142	100	58	100	200

จากตารางที่ 37 แสดงให้เห็นว่า สตรีส่วนใหญ่ที่ไปรับบริการตรวจรักษา
จากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาลจะมีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี ส่วนสตรีที่ไม่
เคยไปรับบริการตรวจรักษาของรัฐบาลจะมีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี

อย่างไรก็ตาม อายุก็เป็นปัจจัยอีกอย่างหนึ่ง ที่มีผลต่อการไปตรวจรักษา
จากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาล

ตารางที่ 38 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่เคยไปรับและไม่
เคยไปรับบริการตรวจรักษาจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาล จำแนกตาม
จำนวนบุตร

จำนวนบุตร	การไปรับบริการ				รวม
	เคย	ร้อยละ	ไม่เคย	ร้อยละ	
1 คน	15	10.6	12	20.7	27
2 คน	24	16.9	20	34.5	44
3 คน	44	31.0	8	13.8	52
4 คน	39	27.5	10	17.2	49
5 คน	10	7.0	4	6.9	15
6 คน	9	6.3	4	6.9	13
รวม	142	100	58	100	200

จากตารางที่ 38 แสดงให้เห็นว่า สตรีที่มีบุตร 3 คน ไปรับบริการตรวจ
รักษาจากสถานบริการของรัฐบาลสูงที่สุดในบรรดาสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง และสตรีที่มี
บุตร 2 คน ไม่เคยไปรับบริการสาธารณสุขของรัฐบาลสูงที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม การ
ไม่เคยไปรับบริการตรวจรักษาจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาลและมีได้หมาย
ความว่าสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างจะไปใช้บริการของเอกชนเสมอไป แต่อาจเป็นเพราะ
ความไม่ใส่ใจในสุขภาพหรือมีปัจจัยอื่นประกอบก็เป็นได้

ตารางที่ 39 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่เคยไปรับและไม่เคยไปรับบริการตรวจรักษาจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาล จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	การไปรับบริการ				รวม
	เคย	ร้อยละ	ไม่เคย	ร้อยละ	
แม่บ้าน	32	22.5	14	24.2	46
เกษตรกร	36	25.3	6	10.3	42
ค้าขาย	20	14.1	18	31.0	38
รับจ้างใช้แรงงาน	18	12.8	3	5.2	21
รับจ้าง(รัฐวิสาหกิจ บริษัท โรงงาน)	17	12.0	12	20.7	29
รับราชการ	16	11.3	8	13.8	24
รวม	142	100	58	100	200

จากตารางที่ 39 แสดงให้เห็นว่า สตรีที่เป็นเกษตรกรไปใช้บริการตรวจรักษาจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาลมากที่สุดคือร้อยละ 25.3 รองลงมาคือสตรีที่เป็นแม่บ้าน และรับจ้าง(รัฐวิสาหกิจ, โรงงาน, บริษัท) ส่วนสตรีที่ไม่เคยไปใช้บริการสาธารณสุขของรัฐบาลมากที่สุดคือ ผู้มีอาชีพค้าขาย รองลงมาคือ แม่บ้าน, รับจ้าง(รัฐวิสาหกิจ, โรงงาน, บริษัท) ส่วนผู้รับจ้างใช้แรงงาน เช่น กรรมกร, ช่างฝีมือ ไม่เคยใช้บริการสาธารณสุขของรัฐบาลน้อยที่สุด

ตารางที่ 40 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่เคยไปรับและไม่เคยไปรับบริการตรวจรักษาจากสถานบริการสาธารณสุขของวิทยาลัย จำนวนครั้งการตั้งครรภ์

จำนวนครั้งการตั้งครรภ์	การไปรับบริการ				รวม
	เคย	ร้อยละ	ไม่เคย	ร้อยละ	
1 - 2 ครั้ง	76	53.5	10	17.2	86
3 - 4 ครั้ง	36	25.5	36	62.1	72
5 ครั้งและมากกว่า	30	21.0	12	20.7	42
รวม	142	100	58	100	200

จากตารางที่ 40 ปรากฏว่า สตรีกลุ่มที่เคยไปรับบริการร้อยละ 53.5 มีการตั้งครรภ์มาแล้ว 1 - 2 ครั้ง และรองลงมาก็คือร้อยละ 25.5 เป็นสตรีที่เคยไปรับบริการที่เคยตั้งครรภ์มาแล้ว 3 - 4 ครั้ง ส่วนสตรีกลุ่มที่ไม่เคยไปรับบริการแต่อย่างใด พบว่าอัตราส่วนสูงสุดในสตรีกลุ่มที่มีจำนวนครั้งการตั้งครรภ์ 3 - 4 ครั้ง มีร้อยละ 62.1 รองลงมาก็คือ สตรีกลุ่มที่มีจำนวนครั้งการตั้งครรภ์ 5 ครั้ง และมากกว่า มีร้อยละ 20.7

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผล
การไปรับบริการตรวจรักษาจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาล

เหตุผลของการรับบริการ	ร้อยละ	จำนวน
เกิดอาการไม่สบาย	21.9	132
เกิดอุบัติเหตุ	5.6	34
ฉีควัคซีนป้องกันโรค	13.2	80
เรื่องสุขภาพฟัน	2.7	16
ไปฝากครรภ์	16.6	100
คลอดบุตร	19.5	118
ตรวจหลังคลอด	4.0	24
เรื่องการคุมกำเนิด	15.6	94
อื่น ๆ	0.9	6
รวม	100	604*

(* ตอบไข่มากกว่า 1 ข้อ)

จากตารางที่ 41 แสดงให้เห็นว่าเหตุผลของการไปรับบริการตรวจรักษา
จากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาลส่วนใหญ่คือ เกิดอาการไม่สบาย รองลงมาได้
แก่ ไปคลอดบุตร, ไปฝากครรภ์, ไปเรื่องคุมกำเนิด และพาบุตรไปฉีควัคซีนป้องกัน
โรค แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าสตรีที่ไปรับบริการด้วย เหตุผลดังกล่าวส่วนใหญ่ไม่เคยไป
ด้วยเรื่องสุขภาพฟัน, ตรวจหลังคลอด 6 สัปดาห์ และเมื่อได้รับอุบัติเหตุ อาจเนื่อง
มาจากสตรีเหล่านั้นขาดความรู้ความเข้าใจ ยังไม่เห็นความสำคัญในการตรวจสุขภาพ
ฟันและตรวจหลังคลอดก็เป็นได้

ตารางที่ 42 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลของการรับบริการตรวจรักษาจากสถานบริการสาธารณสุข และจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน

จำนวนเหตุผลของการไปรับบริการ	จำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน						รวม
	1 คน	2 คน	3 คน	4 คน	5 คน	6 คน	
ไม่เคยไปช่วยเหตุผลใด ๆ	20.7 (12)	34.5 (20)	13.8 (8)	17.2 (10)	6.9 (4)	6.9 (4)	58
1 - 2 เหตุผล	9.3 (5)	12.9 (7)	11.1 (6)	35.2 (19)	14.8 (8)	16.7 (9)	54
3 - 4 เหตุผล	15.3 (9)	23.7 (14)	39.0 (23)	17.0 (10)	5.0 (3)	-	59
5 - 6 เหตุผล	3.4 (1)	10.3 (3)	51.7 (15)	34.6 (10)	-	-	29
รวม	27	44	52	49	15	13	200

จากเหตุผลของการไปรับบริการตรวจรักษา 8 ประการ ดังกล่าวมาแล้ว ในตารางที่ 41 จึงได้นำจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบันของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างมา พิจารณาประกอบด้วยตารางที่ 42 นี้ พบว่า สตรีกลุ่มที่มีบุตรที่มีชีวิตอยู่จำนวนน้อย คือ 1 - 3 คนนั้นไปรับบริการตรวจรักษาด้วยจำนวนเหตุผลที่มีมากกว่าหนึ่งในสอง ของบริการทางการแพทย์ที่จัดไว้คือ ตั้งแต่ 3 ถึง 6 เหตุผล ซึ่งพอจะอธิบายได้ว่า สตรีในกลุ่มที่มีบุตรจำนวนน้อยอาจจะมี ความสนใจประกอบกับมีเวลาในการที่จะดูแล สุขภาพของตนเองและบุตรได้อย่างทั่วถึง

ตารางที่ 43 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามการปฏิบัติขั้นแรกเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

การปฏิบัติขั้นแรกเมื่อเจ็บป่วย	ร้อยละ	จำนวน
ซื้อยารับประทานเอง	51.0	102
ไปหาแพทย์แผนโบราณ	1.0	2
ไปใช้บริการสาธารณสุขของรัฐบาล (โรงพยาบาล สถานีอนามัย)	27.5	55
ไปใช้บริการเอกชน	18.0	36
อื่น ๆ	2.5	5
รวม	100	200

จากตารางที่ 43 แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติขั้นแรกเมื่อเกิดการเจ็บป่วยขึ้นโดยสตรีส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 51 จะซื้อยารับประทานเอง สตรีร้อยละ 27.5 ไปใช้บริการตรวจรักษาของสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาลคือ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ โรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลจิตเวช และศูนย์อนามัย 3 แห่งคือ ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก ศูนย์วัณโรค ศูนย์กามโรค รวมทั้งสถานีอนามัยเทศบาลเมือง สำหรับที่สถานีอนามัยเทศบาลเมืองนี้ ปี 2523 มีผู้มาใช้บริการทั้งสิ้น 59,767 คน¹ (จำนวนประชากรทั้งสิ้นในเขตเทศบาลเมือง ถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2523 มี 94,019 คน ในเขตอำเภอเมืองมี 158,290 คน)² สตรีร้อยละ 18 ไปใช้บริการสาธารณสุขของเอกชนเช่น โรงพยาบาลเอกชน คลินิกแพทย์ นอกจากนี้มีสตรีร้อยละ 3.5 ปฏิบัติอย่างอื่นคือ ไปหาแพทย์แผนโบราณ, นอนพัก, ป่วยถึงไขว้เฉย ๆ เป็นต้น

¹ ข้อมูลจากสถานีอนามัย เทศบาลเมืองขอนแก่น

² ข้อมูลจากส่วนที่ทำการปกครอง ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 44 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามจำนวน บุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน และการปฏิบัติขั้นแรกเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

การปฏิบัติขั้นแรกเมื่อ เกิดการเจ็บป่วย	จำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน						รวม
	1 คน	2 คน	3 คน	4 คน	5 คน	6 คน	
ซ้อยารับประทานเอง	8.8 (9)	14.7 (15)	25.5 (26)	33.3 (34)	9.8 (10)	7.9 (8)	102
ไปใช้บริการของรัฐ	14.6 (8)	30.9 (17)	25.5 (14)	14.6 (8)	7.2 (4)	7.2 (4)	55
ไปใช้บริการของเอกชน	27.8 (10)	33.3 (12)	25.0 (9)	13.9 (5)	-	-	36
อื่น ๆ	-	-	42.9 (3)	28.5 (2)	14.3 (1)	14.3 (1)	7
รวม	27	44	52	49	15	13	200

จากตารางที่ 44 แสดงให้เห็นว่า สตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีบุตร 4 คน จะ ซ้อยารับประทานเองซึ่งเป็นการปฏิบัติขั้นแรกเมื่อเกิดมีอาการเจ็บป่วยขึ้น ส่วนสตรีที่มี บุตร 1 - 3 คน จะไปใช้บริการของรัฐหรือเอกชน นอกจากนี้ มีการปฏิบัติขั้นแรกอื่น ๆ คือ นอนพัก, ปล่อยให้ไ้เฉย ๆ และไปหาหมอมแผนโบราณ เช่น หมอนวดจับเส้น ไค้แก่ สตรีที่มีบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป สรุปรวมมีบุตรมากตั้งแต่ 4 - 6 คน ร้อยละ 67.53 จะ ซ้อยารับประทานเอง และสตรีที่มีบุตรน้อยร้อยละ 56.91 จะไปใช้บริการแพทย์สมัยใหม่ ของรัฐบาลและเอกชน

ตารางที่ 45 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน และการปฏิบัติขั้นแรกเมื่อเกิดการเจ็บป่วย (เฉพาะกลุ่ม - ทดลอง)

การปฏิบัติขั้นแรก เมื่อเจ็บป่วย	จำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน						รวม
	1 คน	2 คน	3 คน	4 คน	5 คน	6 คน	
ซ้อยารับประทานเอง	9.3 (4)	11.6 (5)	16.3 (7)	32.5 (14)	14.0 (6)	16.3 (7)	43
ไปใช้บริการของรัฐ	23.1 (9)	30.8 (12)	25.7 (10)	12.8 (5)	2.5 (1)	5.1 (2)	39
ไปใช้บริการของ เอกชน	14.2 (2)	42.9 (6)	42.9 (6)	-	-	-	14
อื่น ๆ	-	-	50.0 (2)	50.0 (2)	-	-	4
รวม	15	23	25	21	7	9	100

จากตารางที่ 45 แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติขั้นแรกเมื่อเกิดมีอาการเจ็บป่วยขึ้น โดยสตรีส่วนใหญ่จะซ้อยารับประทานเอง ร้อยละ 43 รองลงมาคือไปใช้บริการของรัฐ ร้อยละ 39 ไปใช้บริการเอกชน ร้อยละ 14 และอื่น ๆ คือ นอนพัก, ปล่อยทิ้งไว้เฉย ๆ ร้อยละ 4

จากการพิจารณาถึงจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบันและการปฏิบัติขั้นแรกเมื่อเจ็บป่วยว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร จะเห็นได้ว่าสตรีส่วนใหญ่ที่ซ้อยารับประทานเองจะมีบุตร 4 คน ส่วนสตรีที่ไปใช้บริการของรัฐจะมีจำนวนบุตร 2 คน สตรีที่ไปใช้บริการเอกชนจะมีจำนวนบุตร 2 - 3 คน ส่วนสตรีที่ปฏิบัติด้วยวิธีอื่น มีบุตร 3 - 4 คน

จะเห็นได้ว่าสตรีที่มีบุตรน้อย จะมีความเข้าใจในการปฏิบัติทางด้านสุขภาพ
อนามัยได้ถูกต้องมากกว่าสตรีที่มีบุตรมาก การปฏิบัติตนชั้นแรกเมื่อเกิดการเจ็บป่วยนี้
อาจมีผลเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์จากการอ่านเอกสารเผยแพร่ได้ ซึ่งจะได้วิเคราะห์
ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 46 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีบุตรอายุไม่เกิน 2 ปี จำแนกตามการให้บุตรฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคต่าง ๆ

ชนิดของภูมิคุ้มกันโรค	การให้บุตรฉีดวัคซีน				รวม
	เคย	ร้อยละ	ไม่เคย	ร้อยละ	
คอตีบ ไอกรณ บาดทะยัก	29	69.1	13	30.9	42
วันโรค	32	76.2	10	23.8	42
โปลิโอ	16	38.1	26	61.9	42
ไขทรพิษ	26	61.9	16	38.1	42

จากตารางที่ 46 แสดงให้เห็นว่า สตรีร้อยละ 76.2 พาบุตรของตนไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันวันโรค ร้อยละ 69.1 พาบุตรไปฉีดวัคซีน ดี พี ที หรือวัคซีนป้องกันคอตีบ ไอกรณ บาดทะยัก รองลงมาพาไปปลูกฝีป้องกันไขทรพิษ และมีสตรีเพียงร้อยละ 38.1 ที่พาบุตรไปรับวัคซีนป้องกันโปลิโอซึ่งนับว่าน้อยที่สุด

การได้รับภูมิคุ้มกันโรคของเด็กมีความสำคัญมาก มีโรคที่เป็นอันตรายร้ายแรงสำหรับวัยเด็กหลายโรคที่สามารถป้องกันได้ วัคซีนที่สำคัญคือ วัคซีน ดี พี ที, วัคซีนป้องกันโปลิโอ และวัคซีนป้องกันวันโรค ส่วนการปลูกฝีป้องกันไขทรพิษก็ยังคงใช้อยู่ แม้โรคนี้จะไม่ไ้ระบาดมานานแล้วก็ตาม แต่โรคนี้ก็เคยมีภัยร้ายแรงในอดีตทำให้เห็นพิษภัยได้อย่างแท้จริง จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า สตรีส่วนใหญ่สนใจพาบุตรของตนไปฉีดวัคซีนป้องกันโรค แม้จะไม่ครบทุกอย่างก็ตาม ซึ่งอาจเป็นเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือมีปัจจัยอื่นประกอบเช่น การศึกษา ฐานะ เป็นต้น

ตารางที่ 47 อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างที่มีบุตรอายุไม่เกิน 2 ปี จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน และการปฏิบัติต่อบุตรคนที่อายุไม่เกิน 2 ปี ใ้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ

การปฏิบัติและชนิดของ ภูมิคุ้มกันโรค	จำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน						รวม
	1 คน	2 คน	3 คน	4 คน	5 คน	6 คน	
<u>เคย</u>							
คอติบ ไอกรน บาดทะยัก	24.1 (7)	24.1 (7)	20.8 (6)	17.2 (5)	6.9 (2)	6.9 (2)	29
วัณโรค	21.9 (7)	28.1 (9)	18.8 (6)	12.5 (4)	12.5 (4)	6.2 (2)	32
โปลิโอ	37.5 (6)	37.5 (6)	25.0 (4)	-	-	-	16
ไขทรพิษ	7.7 (2)	7.7 (2)	38.5 (10)	23.0 (6)	15.4 (4)	7.7 (2)	26
<u>ไม่เคย</u>							
คอติบ ไอกรน บาดทะยัก	7.7 (1)	23.1 (3)	46.2 (6)	7.7 (1)	15.3 (2)	-	13
วัณโรค	10.0 (1)	10.0 (1)	60.0 (6)	20.0 (2)	-	-	10
โปลิโอ	7.7 (2)	15.4 (4)	30.8 (8)	23.1 (4)	15.4 (4)	7.7 (2)	26
ไขทรพิษ	37.5 (6)	50.0 (8)	12.5 (2)	-	-	-	16

จากตารางที่ 47 แสดงให้เห็นว่าสตรีที่มีบุตรจำนวน 1 - 3 คน พยายามไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคมกกว่าสตรีที่มีบุตรตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป และปรากฏว่าสตรีที่มีบุตรตั้งแต่ 4 คน ขึ้นไปไม่เคยพยายามไปรับวัคซีนโปลิโอเลยแต่ไปรับการปลูกฝีป้องกันไข-ทรพิษในอัตราส่วนสูงที่สุด

ตารางที่ 48 ผลสัมฤทธิ์จากการให้ออกสารเผยแพร่ จำแนกตามสตรีที่มี
บุตรอายุไม่เกิน 2 ปี

ผลสัมฤทธิ์	มีบุตรอายุ ไม่เกิน 2 ปี	มีบุตรอายุ เกิน 2 ปี	รวม
21 - 26	4.64 (3)	24.36 (26)	29
27 - 32	8.48 (7)	44.52 (46)	53
33 - 38	2.88 (6)	15.12 (12)	18
รวม	16	84	100

$$\chi^2 = 5.02138 \quad \text{มี } df = 2 \quad P = 0.05$$

จากตารางที่ 48 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์จากการให้ออกสารเผยแพร่
ไม่แตกต่างกันระหว่างผู้มีบุตรอายุไม่เกิน 2 ปี และผู้- มีบุตรอายุ- เกิน 2 ปี

ดังนั้น จึงแสดงว่าสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างไม่ว่าจะมีบุตรอายุน้อยหรือไม่ ไม่
มีผลต่อผลสัมฤทธิ์จากการให้ออกสารเผยแพร่กล่าวคือ การมีบุตรอายุไม่เกิน 2 ปี ไม่
ได้เป็นปัจจัยให้สนใจอ่านเอกสาร เผยแพร่ เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด

ตารางที่ 49 ผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่จำแนกตามการปฏิบัติ
คนเมื่อเกิดเจ็บป่วยขึ้นในชั้นแรก

ผลสัมฤทธิ์	ชื่อยากินเอง	ใช้บริการของรัฐ	ใช้บริการของเอกชน	อื่นๆ	รวม
21 - 26	12.47 (13)	11.31 (9)	4.06 (3)	1.16 (4)	29
27 - 32	22.79 (24)	20.67 (25)	7.42 (4)	2.12 -	53
33 - 38	7.74 (6)	7.02 (5)	2.52 (7)	.72 -	18
รวม	43	39	14	4	100

$$\chi^2 = 22.0487 \quad \text{มี df} = 6 \quad P = 0.05$$

จากตารางที่ 49 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่แตกต่างกันไปตามการปฏิบัติคน เมื่อมีอาการเจ็บป่วยขึ้นในชั้นแรก

ดังนั้น จึงแสดงว่า การปฏิบัติคนเมื่อเกิดเจ็บป่วยเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่

ตารางที่ 50 ผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่ จำแนกตามสตรีที่ตก
เป็นตัวอย่างที่ต้องการมีบุตรเพิ่ม

ผลสัมฤทธิ์	ต้องการมี บุตรเพิ่ม	ไม่ต้องการ	รวม
21 - 26	8.12 (8)	20.88 (21)	29
27 - 32	14.84 (16)	38.16 (37)	53
33 - 38	5.04 (4)	12.96 (14)	18
รวม	28	72	100

$$\chi^2 = 0.426459 \quad \text{มี df} = 2 \quad P = 0.05$$

จากตารางที่ 50 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์จากการให้เอกสารเผยแพร่
ไม่แตกต่างกันระหว่างผู้ที่ต้องการบุตรเพิ่มและไม่ต้องการมีบุตรเพิ่ม

ดังนั้น จึงแสดงว่า ความต้องการมีบุตรเพิ่มหรือไม่ ไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์
จากการให้เอกสารเผยแพร่แก่สตรีที่ตกเป็นตัวอย่าง